

В рамках спецпроекта «Тесты на все 200» дважды в месяц, по вторникам, мы разбираем самые сложные вопросы прошлых тестов по украинскому языку, математике, английскому и истории Украины. А помогают нам в этом преподаватели Киево-Могилянской академии, КПИ и «Шевченка». В этом выпуске доктор исторических наук, доцент кафедры новейшей истории Украины КНУ им. Т. Шевченка Иван Патриляк и старший преподаватель кафедры английского языка Киево-Могилянской академии Ирина Пироженко рассмотрят часть вопросов по истории Украины и фразовые глаголы по английскому.

ЗАПИТАННЯ №40 (1 СЕСІЯ)

У який період Великої Вітчизняної війни (1941—1945 рр.) зроблено наведені фото?

- А серпень—вересень 1941 р.
- Б червень—липень 1942 р.
- В вересень—листопад 1943 р.
- Г січень—лютий 1944 р.

ВІДПОВІДЬ:

На знімках чітко видно, що зображені події розвиваються на переправі біля річки, а написи: «Вперед, за Київ!» і «Дашь Київ» — вказують на те, що йдеться про переправу через Дніпро і битву за Київ. У роки Великої Вітчизняної війни битви за це місто було дві: у липні — вересні 1941 р. (Київська оборонна операція) та у вересні — листопаді 1943 р. (Верхньодніпровська (Київська) наступальна операція). Зі змісту

написів і самого руху військ видно, що йдеться не про оборону, а про здобуття столиці. До того ж, плакат на світлині закликає «дати», тобто здобути Київ, тому стає очевидним, що це точно не подія літа — початку осені 1941 р., коли Червона армія намагалася Київ оборонити, зберегти його за собою. Тому однозначно правильний варіант В. Щодо інших варіантів, то у червні-липні 1942 р. (варіант Б) Червона армія під тиском вермахту, збройних сил гітлерівської Німеччини, покидала територію України, відступаючи на Волгу і Кавказ, а у січні — лютому 1944 р. (варіант Г) запеклі бої точилися на захід від Дніпра в околицях Корсуня-Шевченківського, а Київ уже був на той період в руках Червоної армії. Тому ці варіанти не підходять.

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ: В

ЗАПИТАННЯ №47 (1 СЕСІЯ)

У якому уривку з історичних джерел охарактеризовано окремі аспекти соціально-економічного розвитку України в період «перебудови»?

- А «В Україні... понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники унікальних сортів...»
- Б «Характерним для цього періоду було суттєве зниження плану заготівель зерна, підвищення у 1,5—2 рази цін на сільськогосподарську продукцію, збільшення капіталовкладень у сільське господарство...»
- В «За оцінками експертів у вітчизняному виробництві частка тіншового сектору фактично зрівнялась з часткою офіційною. Це явище супроводжувалося зростанням обсягів нелегального вивозу капіталу...»
- Г «Продукція соціалістичної індустрії України зросла вдвоє. Почали діяти нові підприємства (Запорізький комбінат, Новокраматорський машинобудівний завод, Криворізький металургійний завод)...»

ВІДПОВІДЬ:

Спочатку пригадаймо хронологічні рамки періоду «перебудови», а також те, з якою історичною постаттю він пов'язаний. Йдеться про 1985—1991 рр., коли Генеральний секретар ЦК КПРС, а згодом перший і останній президент СРСР Михайло Горбачов за допомогою доволі суперечливих соціально-економічних і політичних заходів безуспішно намагався врятувати Радянський Союз від

економічного краху та політичного банкрутства. Особливо гротескних форм у цьому контексті набула боротьба з пияцтвом. Поряд з суттєвим підвищенням цін на алкоголь, забороною продажі спиртних напоїв у першій половині дня, обмеженням місць продажу горілчаних виробів, сувороми покараннями за самогоніваріння та вживання алкоголю на роботі й у громадських місцях, в Україні горбачовська антиалкогольна кампанія запам'яталася знищенням вікових виноградників у Криму, на Закарпатті, Одещині, Миколаївщині. З усього цього робимо висновок, що правильна відповідь — варіант А, оскільки тільки у період «перебудови» у Радянській Україні мала місце така дещо специфічна боротьба із «зеленим змієм», яка описана в цитованому уривку.

Щодо інших варіантів, то у варіанті Б йдеться про період хрущовської «відлиги», коли особлива роль відводилася сільському господарству й робилися відчайдушні (й, треба сказати, непродумані та безуспішні) спроби його відродити. У варіанті В описано реалії сьогодення (після 1991 р.), які характеризуються функціонуванням тіншової економіки, відтоком капіталів у офшорні зони, корупцією тощо. Й, нарешті, останній варіант Г: тут відображено події періоду сталінської індустріалізації. На це вказують загадані колосальні цифри росту промислового виробництва та назви побудованих у ті часи підприємств.

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ: А

ЗАПИТАННЯ №52 (1 СЕСІЯ)

Установіть відповідність між подіями та їхніми результатами й наслідками.

1. Прихід до влади гетьмана П. Скоропадського
 2. Другий зимовий похід Армії УНР
 3. Брест-Литовський договір між УНР і державами Четверного союзу
 4. Розгром військ П. Врангеля в Криму
- А націоналізація промисловості, створення сільськогосподарських комун
 - Б відновлення права приватної власності на землю, створення державного бюджету
 - В відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації
 - Г припинення широкомасштабних бойових дій на території України
 - Д завершення збройної боротьби за незалежність України

ВІДПОВІДЬ:

Спробуємо, послідовно аналізуючи події, підібрати до них вірний результат. Отже, щодо події 1, то гетьман П. Скоропадський прийшов до влади внаслідок державного перевороту, який підтримували німецькі війська, 29 квітня 1918 р. усунувши Центральну Раду (ЦР), гетьман одразу ж оголосив, що гетьманство є реалізацією ідеї незалежності України в традиційній національно-державній формі. Гетьманові вдалося створити більш-менш ефективну адміністрацію, що дозволило відновити керування країною і сформувати уряд на професійній, а не на партійній основі. Окрім цього, двома чи не найголовнішими соціально-економічними питаннями, які в першу чергу намагався розв'язати гетьманський уряд, були аграрне та фінансове питання. Відразу ж після перевороту уряд почав розробляти земельну реформу, котра мала базуватися на відновленні приватної власності на землю з подальшим викупом державою землі у поміщиків і продажем її селянам у розстрочку через державний земельний іпотечний банк. У фінансовій сфері було насамперед розроблено державний бюджет і створено Фінансову раду, яка розпочала роботу з підготовки масштабної грошової реформи. Отже, як бачимо зі сказаного вище, лише у варіанті Б описані результати, які відповідають діяльності уряду гетьмана П.П. Скоропадського. Якщо говорити про подію 2, то другий зимовий похід армії УНР відбувся 4—29 листопада 1921 р., коли залишки української

армії під командуванням генерала Ю. Тютюнника зробили останню відчайдушну спробу, спираючись на повсталих селян, повалити радянську владу в Україні і відновити незалежну державу. Похід завершився трагічним розгромом українських військ і розстрілом 359 в'їськовополонених у м. Базарі на Житомирщині. Тому цій події відповідає результат Д, бо вона справді стала останнім акордом у централізованій збройній боротьбі українців за незалежність. Тепер проаналізуємо подію 3: Брест-Литовський мирний договір, підписаний 27 січня 1918 року делегацією УНР з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгарією, був складним і вимушеним кроком. Революційний хаос, який охопив Україну та війська на фронті, а також агресія більшовицької Росії проти УНР робили цілковито неможливим продовження Україною бойових дій на фронтах Першої світової війни. Більшовицький наступ і захоплення контролю над більшістю території УНР змушували її уряд шукати компромісів із державами Четверного союзу. Врешті-решт складний компроміс було знайдено. Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина та Болгарія визнавали незалежність УНР і зобов'язувалися допомогти українському уряду «очистити» її територію від більшовицьких військ. У відповідь — уряд УНР обіцяв забезпечити суттєві поставки харчових продуктів і сировини для потреб країн Четверного союзу. Врешті-решт, військова допомога Німеччини та Австро-Угорщини де-факто звелася до їхньої окупації території України, хоча при цьому де-юре в Києві була відновлена влада Центральної ради. Тобто ми бачимо, що в цьому випадку правильним є варіант В. І, нарешті, подія 4. Розгром військ Врангеля в Криму став результатом наступальної операції південного фронту Червоної армії в жовтні — листопаді 1920 р. Завершення боїв у Криму стало одночасно припиненням масштабного протистояння між білими та червоними російськими арміями на території України, а одночасно закінченням великих військових операцій. Подальші бої з військами УНР та повстанськими відділами носили більш локальний характер. Як бачимо, ця подія відповідає результату Г.

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ:

1—Б, 2—Д, 3—В, 4—Г

ЗАПИТАННЯ №39 (2 СЕСІЯ)

Напередодні нападу на СРСР

А. Гітлер заявив:

«Що стосується війни на Сході, то, звичайно, вона буде сувора. Але ні на мить не сумніваюсь у успіху. Передусім, я сподіваюсь, що ми зможемо надовго забезпечити собі базу продовольства в Україні. Вона постачатиме ресурси, які нам будуть потрібні...»

У якому стратегічному плані було конкретизовано такі заяви нацистського лідера?

- А «Барбаросса»
- Б «Ост»
- В «Цитадель»
- Г «Вісла»

ВІДПОВІДЬ:

Висловлювання Гітлера про майбутнє окупованих земель на Сході завжди становили проблему для дослідників. Річ у тім, що тільки окремі документи можуть допомогти нам скласти повне уяв-

лення про реальні плани та думки вищого керівництва Третього Рейху щодо України. Лише в 1942 році з'явилися окремі нотатки і зауваги, які стали відомі як Генеральний план «Ост» і містили певну конкретику щодо майбутнього Сходу Європи. Можна впевнено твердити, що майбутнє України бачилося нацистами у вигляді сировинного придатку (колонії) Третього Рейху, призначеної для поступової колонізації та германізації. Тому правильна відповідь у цьому питанні — варіант «Б». Щодо інших варіантів, то план «Барбаросса» (А) був планом військової агресії проти СРСР, який не містив відомостей щодо майбутнього окупованих на сході земель. Якщо говорити про «Цитадель» (В), то ця операція стосувалася боїв на Курському виступі влітку 1943 р., операція «Вісла» (Г) — переселення українців у 1947 році.

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ: Б